ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Педагогічної ради
від 29 квітня 2026 р. (протокол № 8)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора коледжу
від 29 квітня 2026 р. № 71-ОД

_____ Любомир ПАСІЧНЯК

КОНЦЕПЦІЯ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

у Відокремленому структурному підрозділі
«Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання
Національного університету фізичного виховання і спорту України»

Івано-Франківськ – 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

1.1. Концепція національно-патріотичного виховання у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України» (далі – Концепція) визначає мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як складової забезпечення національної безпеки України, гарантії участі учасників освітнього процесу Відокремленого структурного підрозділу «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України» (далі – Коледж) у її реалізації.

1.2. Правову основу державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності становлять Конституція України, Закони України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про національну безпеку України», «Про основи національного спротиву», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років», «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту», указу Президента України від 27.09.2021 № 487/2021 «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки», постанови Кабінету Міністрів України від 15.12.2023 № 1322 «Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках», Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527, інші нормативно-правові акти України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, накази Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, сил безпеки й оборони в частині реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, Статут Коледжу та інші локальні акти Коледжу.

1.3. **Національно-патріотичне виховання** - це комплексна, системна і цілеспрямована діяльність Коледжу щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування

ціннісного ставлення учасників освітнього процесу Коледжу до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

1.4. Терміни у цій Концепції вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та іншими нормативно-правовими актами.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КОЛЕДЖІ

2.1. **Метою національно-патріотичного виховання** в Коледжі є сприяння становленню кожного учасника освітнього процесу Коледжу як самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності учасників освітнього процесу Коледжу на основі духовно- моральних цінностей Українського народу, національної самобутності.

2.2. Національно-патріотичне виховання в Коледжі сприяє єднанню українського народу, зміцненню соціально-економічних, духовних, культурних основ розвитку українського суспільства і держави.

2.3. **Складовою частиною патріотичного виховання,** яка в часи воєнної загрози набуває пріоритетного значення, є військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби. Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь учасників освітнього процесу Коледжу у збереженні її безпеки від внутрішніх та зовнішніх загроз. Робота з військово-патріотичного виховання проводиться Коледжем комплексно, спільними зусиллями із залученням органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських об'єднань та благодійних організацій, Збройних Сил України, інших державних силових структур.

2.4. Мета національно-патріотичного виховання **реалізується** Коледжем через систему таких виховних завдань:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби, а звідси - культивування ставлення до військовослужбовця як до захисника України, героя;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами, обов'язками людини і громадянина та її відповідальністю;

- сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- культивування кращих рис української ментальності - працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, заповзятливості, відповідального ставлення до рослинного та тваринного світу;
- формування мовленнєвої культури;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей.

3. ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ УТВЕРДЖЕННЯ В КОЛЕДЖІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

2.1. Утвердження Коледжем у учасників освітнього процесу української національної та громадянської ідентичності базується на суспільних та національних цінностях України.

2.2. Суспільні та національні цінності є концептуальною основою та консолідуючими чинниками утвердження української національної та громадянської ідентичності, фундаментом для гармонізації інтересів людини, забезпечення стабільності в суспільстві та сталого розвитку держави.

2.3. Основними суспільними та національними цінностями є:

1) **соборність** - єдність, неподільність території України, духовна єдність українців, які проживають на території України, а також єдність усіх громадян України незалежно від національності та віросповідання, спрямована на утвердження суверенітету і незалежності України, побудову процвітаючої демократичної національної держави;
2) **самобутність** - національна ідентичність, неповторність, оригінальність, які виявляються окремою особою чи групою осіб у ментально обумовленому художньо-мистецькому світосприйнятті, національно прийнятних способах спілкування, діяльності, поведінки. Самобутність українського народу визначається його історією, культурою, традиціями та українською мовою;

3) **воля** - здатність, намір, кероване намагання, прагнення досягти мети. Проявом волі українського народу є героїка боротьби за незалежність України, прагнення до самостійності, невпинний пошук шляхів досягнення свободи;
4) **гідність** - відстоювання своїх духовно-моральних і державницьких позицій, усвідомлення власної ваги та громадянського обов'язку у міжнародному співтоваристві.

4. ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КОЛЕДЖІ

4.1. Національно-патріотичне виховання в Коледжі спирається на загальнопедагогічні принципи виховання, такі як студентоцентризм, природовідповідність, культуровідповідність, гуманізм, врахування вікових та індивідуальних особливостей.

Національно-патріотичне виховання в Коледжі включає наступні принципи:

- **принцип національної спрямованості**, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, природи, українського народу, шанобливого ставлення до його культури, історії, традицій; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;
- **принцип самоактивності й саморегуляції** забезпечує розвиток у вихованця суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;
- **принцип полікультурності** передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;
- **принцип культуровідповідності** задля формування базової культури особистості на основі набутого морально-етичного досвіду людства;
- **принцип соціальної відповідності** обумовлює потребу узгодження змісту і методів національно-патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання у здобувачів вищої освіти Коледжу готовності до захисту України та ефективного розв'язання життєвих проблем на основі сформованих цінностей;
- **принцип історичної і соціальної пам'яті** спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

- **принцип міжпоколінної наступності**, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

5. ПОВНОВАЖЕННЯ КОЛЕДЖУ ІЗ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

5.1. Коледж в межах освітнього процесу:

1) забезпечує національно-патріотичне, військово-патріотичне виховання та громадянську освіту здобувачів освіти;
2) реалізує проекти у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, сприяє реалізації таких проектів іншими суб'єктами освітньої діяльності;
3) у встановленому порядку може залучати ветеранів війни до викладацької діяльності, а також до національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
4) виконує інші повноваження, визначені законодавством.

5.2. Одним із завдань Коледжу є формування у учасників освітнього процесу **громадянської компетентності** - здатності особи реалізовувати і захищати права та свободи людини і громадянина, відповідально ставитися до обов'язків громадянина, брати активну участь у суспільному житті, підтримувати розвиток демократичного суспільства та утверджувати верховенство права, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, пов'язаних з ідеями демократії та верховенства права, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей.

6. СКЛАДОВІ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОЛЕДЖІ

6.1. **Складовими утвердження української національної та громадянської ідентичності в Коледжі є:**

6.1.1. **Національно-патріотичне виховання**, як наскрізний виховний процес, спрямований на утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування оборонної свідомості на основі суспільних та національних цінностей України, соціальної активності та відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності і територіальної цілісності України.

Основними складовими національно-патріотичного виховання в Коледжі є: громадянсько-патріотичне виховання; духовно-моральне виховання; співпраця із закордонними українцями.

Національно-патріотичне виховання в Коледжі здійснюється шляхом:

- популяризації суспільних та національних цінностей України;
- здійснення заходів з формування оборонної свідомості та громадянської стійкості;
- поширення знань про видатних особистостей українського державотворення;
- залучення інститутів громадянського суспільства до виконання завдань національно-патріотичного виховання;
- залучення учасників освітнього процесу до участі в заходах національно-патріотичного спрямування;
- організації та здійснення виховних і просвітницьких заходів;
- формування навичок критичного мислення, медіаграмотності та запобігання поширенню недостовірної інформації;
- залучення ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності до здійснення заходів національно-патріотичного виховання.

Громадянсько-патріотичне виховання в Коледжі здійснюється за такими напрямами:

- формування та утвердження серед учасників освітнього процесу Коледжу патріотичної свідомості, любові до України, поваги до державних символів та державної мови;
- залучення учасників освітнього процесу Коледжу до активної участі в громадському житті;
- популяризація історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, етапів державотворення та борців за незалежність і територіальну цілісність України, а також українців, досягнення яких увійшли до світової історії;
- ознайомлення учасників освітнього процесу із засадами функціонування держави, сприяння вивченню Конституції України та законів України;
- інформування учасників освітнього процесу про важливість здорового способу життя, відповідального ставлення до свого здоров’я, навчання навичкам безпеки життєдіяльності;
- запобігання проявам негативної поведінки, злочинності, наркоманії, алкоголізму, серед учасників освітнього процесу;
- популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;
- формування сприйняття державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності.

Духовно-моральне виховання в Коледжі здійснюється за такими напрямами:

- популяризація та поширення україномовного культурного продукту;

- сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до національно-патріотичного виховання;
- популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;
- формування лідерських компетентностей, особистої психологічної та духовної стійкості, проактивної життєвої позиції і усвідомленої громадянської відповідальності;
- визначення ціннісних засад та етичних стандартів професійної діяльності, що передбачають сумлінне ставлення до виконання своїх обов'язків і запобігання корупції та зловживанню повноваженнями;
- дбайливе ставлення до довкілля та природних ресурсів держави;
- вшанування видатних особистостей українського державотворення, ветеранів України, героїв, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України;
- залучення закордонних українців до збереження і популяризації української мови, культури, а також формування та збереження національної ідентичності.

6.1.2. **Військово-патріотичне виховання**, як наскрізний виховний процес, спрямований на формування в учасників освітнього процесу Коледжу оборонної свідомості, готовності до національного спротиву, підвищення суспільної значущості та поваги до військової служби, мотивації учасників освітнього процесу Коледжу до набуття ними необхідних компетентностей у сфері безпеки і оборони.

Військово-патріотичне виховання здійснюється за такими напрямами:

- формування оборонної свідомості;
- популяризація військової служби;
- залучення учасників освітнього процесу Коледжу до сприяння безпеці і обороні України;
- розвиток військово-прикладного і службово-прикладного спорту, технічної творчості та інновацій;
- широке залучення здобувачів вищої освіти до загальнодержавних, регіональних та місцевих заходів військово-патріотичного виховання;
- підготовка кваліфікованого кадрового потенціалу з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності з подальшим їх залученням до організації та здійснення освітньої діяльності з початкової військової підготовки, реалізації програм, проектів та заходів військово-патріотичного виховання;
- залучення ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності до організації та здійснення програм, проектів та заходів військово-патріотичного виховання.

6.1.3. **Громадянська освіта**, як сукупність систематизованих знань, умінь, навичок, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, пов'язаних з ідеями

демократії та верховенства права, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей.

Громадянська освіта в Коледжі спрямовується на формування та розвиток громадянських компетентностей через:

- викладацьку діяльність;
- просвітницьку діяльність;
- залучення учасників освітнього процесу до процесів формування та реалізації державної, регіональної і місцевої політики;
- участь учасників освітнього процесу у масових просвітницьких заходах.

Громадянська освіта в Коледжі охоплює усі види освіти (формальну, неформальну, інформальну), а також усі складники освіти, усі рівні освіти та всі вікові групи громадян.

Громадянська освіта в Коледжі ґрунтується на суспільних та національних цінностях, цінностях особистої ефективності, правдивості та критичного мислення, взаємоповаги, відкритого спілкування та ефективної співпраці, захисту прав людини і громадянина.

6.2. Одним із завдань Коледжу є формування у учасників освітнього процесу **громадянської компетентності** - здатності особи реалізовувати і захищати права та свободи людини і громадянина, відповідально ставитися до обов'язків громадянина, брати активну участь у суспільному житті, підтримувати розвиток демократичного суспільства та утверджувати верховенство права, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, пов'язаних з ідеями демократії та верховенства права, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей.

7. РЕАЛІЗАЦІЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

7.1. Для реалізації Концепції розробляється План заходів з національно-патріотичного виховання в Коледжі (далі – План заходів), що затверджуються Педагогічною радою Коледжу. Планом заходів передбачаються конкретні заходи, індикатори досягнення цілей та визначається перелік відповідальних осіб.

8. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

8.1. Під час реалізації заходів з національно-патріотичного виховання в Коледжі всі залучені особи повністю дотримуються основних принципів запобігання корупції, забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності, здійснюють відповідні заходи щодо упередження та врегулювання конфлікту інтересів та корупційних дій, що можуть виникнути при виконанні ними своїх обов'язків.

10

8.2. Під час реалізації заходів з національно-патріотичного виховання в Коледжі всі залучені особи зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про запобігання корупції».

8.3. Залученим особам суворо забороняється прямо чи опосередковано використовувати надані їм службові повноваження чи пов'язані з ними можливості з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або давати обіцянки/пропозиції чи неправомірну вигоду особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

8.4. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень залучені особи притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Ця Концепція національно-патріотичного виховання у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України» затверджується Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом по Коледжу.

9.2. Зміни та доповнення до цієї Концепції національно-патріотичного виховання у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України» затверджуються Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом по Коледжу.

Заступник директора
з виховної роботи **Назар ВОЗНЮК**